

HELSINGBORG

INFORMATION OM ANMÄLAN AV VÄRMEPUMPSANLÄGGNING

Anmälningsplikt

Innan Du inrättar en värmepumpsanläggning för utvinning av värme ur mark, ytvatten eller grundvatten ska Du lämna in en anmälan till Miljönämnden. Anmälningsplikten syftar främst till att ge Miljönämnden information om en planerad eller befintlig värmepump, om dess miljöpåverkan och om skyddsåtgärder vidtas i den utsträckning som behövs.

Kunskap och egenkontroll

Oavsett vilken typ av värmepump Du inrättar är viktigt att Du sätter Dig in i vad en värmepumpsanläggning är och hur Du ska sköta och kontrollera den, för att därigenom undvika att olägenhet för omgivningen uppkommer (kunskapskrav enligt 2 kap 2 § miljöbalken 1998:808). Vid drift av anläggningen bör Du ha rutiner för fortlöpande kontroll av utrustning m.m (krav på egenkontroll enligt 26 kap 19 § miljöbalken).

Påverkan av omgivningen

En värmepumpsanläggning utnyttjar den energi som finns i mark eller vatten. Eftersom värmeslingan för upptag av energi ligger i mark eller vatten, finns viss föroreningsrisk om läckage skulle uppstå. Vid stora läckage av hälsofarliga produkter kan brunnar, grund- eller ytvatten förorenas.

De geologiska förhållandena i Helsingborg innebär ofta grundvattenmagasin på olika nivåer, vilket gör att bergvärmeanläggningar, sk energibrunnar, kan innebära en risk för att salthaltigt eller järn- och manganhaltigt vatten blandas med grundvatten av god dricksvattenkvalitet. Brunnarna måste då tätas med cement, bentonit eller liknande alternativt förbereds inför framtida behov av tätning genom att en påfyllnadsslang sänks ner.

Energibrunnen utnyttjar den energi som finns i bergrunden vilket innebär att temperaturen sänks i omgivande mark. Temperaturen kan påverkas inom en radie av ca 25 meter från energibrunnen och kan således påverka marktemperaturen på närliggande fastigheter. Vanligtvis sjunker temperaturen lite men för att minimera risken för påverkan på grannfastigheten bör Du inte borra närmre än 10 m till grannfastighet. Ett avstånd på minst 20 meter rekommenderas dessutom mellan närliggande energibrunnar, annars påverkar de varandra för mycket och Ni får kompensera detta med djupare borrhål. *Hör med Dina grannar om de har energibrunn eller dricksvattenbrunn som kan påverkas!*

Miljökrav på värmepumpsanläggningar

Följande är exempel på vad Du måste uppmärksamma vid installation av värmepumpsanläggning och som Du måste ställa krav på hos installatören:

- Minimera *köldmediemängden* i värmepumpen och välj köldmedium med så liten miljöpåverkan som möjligt. Läckage kan påverka klimatet genom ökad växthuseffekt och nedbrytning av atmosfärens ozonskikt. Endast ackrediterade företag eller personer med certifierad kompetens får göra ingrepp på köldmediets krets. På anläggningen ska det sitta

en skylt som anger köldmedietyper och mängd.

- Välj *köldbärare* med så liten miljöpåverkan som möjligt. Undersök närhet till dricksvattenbrunnar (egna och andras) och vattendrag. Köldbärarkretsen ska vara skarvfri och tillverkad av polyeten eller annan minst likvärdig kvalitet så att den klarar infrysning utan att spricka.
- Välj ett system som är konstruerat och utfört med höga kvalitetskrav för att undvika läckage, t ex utrustad med tryckvakt.
- För att minimera risker för att grundvattnet förorenas ska energibrunnar anläggas enligt ”Normbrunn-97”, dvs Sveriges Geologiska Undersökningars (SGU) kriterier för utförande av energibrunn i berg. Det innebär t ex att foderrören ska drivas ned minst två meter i berg, dock minst sex meter från markytan, samt ha en ordentlig tätning mellan foderrör och berg. Borrhållslock ska vara tättslutande för att förhindra att ytvatten och/eller jord tränger in i brunnen. Vid risk för höga kloridhalter ska borrfirman kontinuerligt mäta halten. Brunnens läge ska anges med bricka på husgrund eller annan väl synlig plats. Rörgraven ska fyllas med lämpligt material som inte skadar slangen.
- Brunnen behöver ofta tätas , eller förberedas för en framtida tätning, för att förhindra risk för att vatten från de olika magasinerna blandas. Välj en borrfirma som arbetar efter ”Normbrunn 97” och som har kunskaper om de speciella geologiska förhållanden som finns här i Helsingborgstrakten samt om tätning. *Se till att få en skriftlig bedömning av tätningsbehovet från Din borrfirma!*
- Överskottsvattnet vid borrning måste tas om hand så att olägenheter för miljön eller grannfastigheter inte uppstår.
- Innan anläggningen tas i bruk måste köldbärarkretsen täthetsprovas. Kretsen får då endast innehålla vatten eller luft. *Se till att Du får protokoll från provtryckningen av Din installatör!*
- Du måste begränsa buller från värmepumpen till grannfastigheter.
- Kollektorns läge i marken i ytjordvärmeanläggning samt rörgrav mellan borrhål och fastigheten bör utmärkas med t ex plastband för att undvika skador vid eventuella markarbeten.

Legionella

I olämpligt utformade vattensystem kan legionellabakterien tillväxa och förekomma i farliga halter. Legionellabakterier kan orsaka två typer av sjukdomar, Legionärssjuka och Pontiacfeber. Det effektivaste sättet att minska risken för Legionella är att hålla kallvattnet kallt och varmvattnet varmt.

I de fall Du använder värmepumpen för uppvärmning av hushållsvarmvatten bör Du kontrollera så att den klarar att värma upp varmvattnet tillräckligt, dvs som lägst 50°C vid tappställe. Det innebär att temperaturen ut från varmvattenberedaren måste vara högre. Hur mycket beror på ledningslängd, isolering m.m men oftast som lägst 60°C.

Ventilation

Tänk på att byte av uppvärmningssystem från t ex oljeeldning till värmepump kan innebära annan och sämre fungerande ventilation i huset och risk för fuktskador.

Så här behandlas ett anmälningssärende hos Miljönämnden

En skriftlig anmälan till Miljönämnden bör Du göra minst en månad innan Du installerar värmepumpen. Använd bifogad anmälningssblankett. Miljönämnden har rätt att begära in kompletteringar av anmälan om den anses ofullständig.

När faktaunderlaget i ärendet är tillräckligt meddelar Miljönämnden råd om lämpliga åtgärder eller förelägger om försiktighetsmått eller förbud. Även om Du inte formellt måste avvakta något beslut bör Du ta kontakt med nämnden innan Du vidtar åtgärder. Om Du uppför anläggningen innan Miljönämnden beslutat i anmälningssärendet, finns risk att Du måste ändra det som redan gjorts.

Miljönämndens beslut kan Du överklaga hos Länsstyrelsen.

Avgifter

För Miljönämndens handläggning av anmälningssärendet uttages en avgift.

Ytterligare information

För ytterligare information kontakta:

Södra Helsingborg:

Ingrid Thorneman, tel 042-10 78 06, fax 042-10 50 44,

e-post: ingrid.thorneman@stad.helsingborg.se

Norra Helsingborg:

Robert Jakobsson-Åhl, tel : 042-10 78 07, fax: 042-10 50 44

e-post: robert.jakobsson-ahl@stad.helsingborg.se

Mer information om värmepumpar och borrning kan Du t ex hitta här:

- Sveriges Geologiska Undersökningar (SGU): 018-17 90 00, 046-31 17 70, brunnarkiv 046-31 17 90, www.sgu.se
- Energimyndigheten: 016-544 20 00, www.stem.se
- Energicentrum, Södergatan 16 (energirådgivning), 490 32 70, www.helsingborg.se
- Konsumentverket: 08-429 05 00, energikalkyl: www.energi.konsumentverket.se
- Konsumentverket tidning "Råd och Rön" med tester: radron.se
- Konsument Helsingborg, Stadsbiblioteket: 10 50 21, 10 50 20, www.helsingborg.se
- Sveriges Forsknings och Provningsanstalt (SP) med t ex certifiering, sk P-märkning, av värmepumpar: 033-16 50 00, www.sp.se
- Naturvårdsverket: 08-698 10 00, www.environ.se

Information från branschorganisationer finns t ex här:

- Avanti (system för brunnborrning- branschorg.): 08-591 435 15, www.avantisystem.se
- Geotec (Svenska Brunnsbörres branschorganisation): 0413-244 60, www.geotec.se
- Svep (Svenska värmepumpsföreningen): 08-762 74 73, www.svepinfo.se
- VET (Värme och Energitekniska föreningen): 08-707 30 40, 08- 7073042, www.vet.se

HELSINGBORG

Miljönämnden
251 89 Helsingborg

ANMÄLAN OM INSTALLATION AV VÄRMEPUMPSANLÄGGNING

Sökande/ägare

Namn	Telefon bostad
Adress	Telefon arbetet
Postadress	Org.nr.

Fastighet där installationen ska ske

Fastighetsbeteckning	Fastighetens adress
Fastighetsägarens namn o adress	

Installatör/borrfirma

Firmanamn	Kontaktperson & telefon
Adress	E-post
Ackrediteringsnummer alt certifierad kompetens (klass) för köldmediehanteringen	
Borrfirma (vid borrhål)	E-post
☐ Ny anläggning ☐ Befintlig anläggning	Datum för installation

Anläggning

☐ Ytjordvärme (slutet system)	Kollektorlängd (m)	Djup (m)
☐ Bergvärme (slutet system)	Kollektorlängd (m)	Borrhålsdjup (m)
☐ Grundvattenvärme (öppet system)	Borrhålsdjup (m)	Vattenåtgång (m ³ /dygn)
☐ Återföring till grundvatten, borrhålsdjup (m)		
☐ Avledning till å, bäck (komplettera med beskrivning av effekterna på vattendraget):		
☐ Annat (ange vad):		

Vänd!

Värmepump

Fabrikat och typ	
Uteffekt (kW)	Antal hushåll anläggningen skall betjäna

Köldmedium

Typ av köldmedium i värmepumpen	Mängd köldmedium
Krävs ingrepp i köldmediesystemet vid installationen? ☐ Ja ☐ Nej	Enhetsaggregat ☐ Ja ☐ Nej

Köldbärare/omgivning

Frostskyddsmedel (produktnamn)	Total mängd (liter) och koncentration (%)
Material i ledningar i köldbärarkrets	Avstånd till vattendrag (m)
Anslutna till kommunalt vatten ☐ Egen fastighet ☐ Grannar	Avstånd till vattentäkt (m) ☐ Egen fastighet ☐ Grannar
Är fastigheten belägen inom vattenskyddsområde? ☐ Ja ☐ Nej	Är fastigheten belägen inom naturskyddat område? ☐ Ja ☐ Nej

Övriga upplysningar, t ex omhändertagning av överskottsvattnet vid borrningen

Bilagor

Karta över anläggningens placering samt dricksvattenbrunnar och andra känsliga objekt
Varuinformationsblad (första sidan) för köldbärarens frostskyddsmedel samt ev tillsatser ska bifogas

Information

Värmepumps- eller kylanläggning för utvinning eller tillförsel av värme från eller till mark, ytvatten eller grundvatten för en uteffekt av högst 100 kW ska anmälas till Miljönämnden enligt 17 § förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. *Anmälan bör lämnas in minst en månad före installationen.*

Vid en uttagen eller tillförd effekt av mer än 100 kW men högst 10 MW ska anmälas till Miljönämnden enligt 21 § förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (även för avloppsvatten). *Anmälan (två exemplar) ska lämnas in minst sex veckor före inrättandet av anläggningen.*

Miljönämnden tar ut en avgift på 1400 kr för handläggning av anmälan.

För er information vill vi meddela att personuppgifterna som Du lämnat vid ifyllnad av blanketten kommer att behandlas i vårt datasystem för att underlätta kontroll och tillsyn enligt miljöbalken. Om Du vill ha ytterligare information om hur Dina personuppgifter används eller om Du vill att dessa ändras är vi tacksamma för skriftligt besked om detta till Miljökontoret.

Jag har tagit del av Miljönämndens informationsblad om anmälan av värmepumpsanläggning ☐ Ja ☐ Nej

.....
Datum

.....
Underskrift (sökande)

.....
Namnförtydligande